

eller det er af den Sikkerhed, som ligger i Obligationen, hvoraf man faar Renten, thi har man ikke denne Sikkerhed gennem Obligationer, kunne baade Kapital og Rente godt gaa tabt.

Judenrigsministeren: Det ærede Medlem vil ikke erkjende, at Penge ere en Vare. Veed det ærede Medlem da ikke, at man kan pantsætte en Panteobligation ligesom enhver anden Vare, og veed det ærede Medlem ikke, at man kan sælge en Panteobligation, ligesom man sælger enhver anden Vare, paa Børsen, selvfølgelig til meget forskjelligte Priser efter dens forskjelligte Indhold? Naar det ærede Medlem dernæst sagde, at de, der søgte Bevilling til at svare den høiere Rente, vare de, som ikke kunde faa Laan i Kreditforeningerne, saa siger jeg Net, deri har det ærede Medlem ikke Ret; i alt Fald kan han ikke bevise, at han har Ret, men jeg tror, at den Grund, der er til at søge om Bevilling til at svare høiere Rente, er, at private Penge kunne faas billigere end de Penge, som erholdes i Kreditforeningerne. Det vil sige, at for den overveiende Del af de Kapitaler, for hvilke der er søgt om Bevilling til at svare høiere Rente, er der søgt om Bevilling til at svare 5 pCt., og naar det ærede Medlem nu vil regne ud, hvad Kreditforeningspenge koste, selv uden Hensyn til den soltdariffte Forpligtelse, som man skal paatage sig ved at gaa ind i en saadan Forening, og selv uden Hensyn til Modbydeligheden hos mange Folk for at gaa ind herpaa, dersom de kunne faa Penge paa anden Maade, saa vil han komme til den Overbevisning, at der, uagtet Rentefoden faktisk er fri, dog er private Penge at faa mod Sikkerhed i faste Eiendomme, naar man vil give en rimelig Rente af dem. Naar det ærede Medlem siger, at man ikke skal give Folk Lov til at tage en høiere Rente, svarer jeg dertil, at det ærede Medlem slet ikke kan forbyde dem dette. Det er det store Bindemiddel ved hele denne Sag, at det ikke kan forbydes. Kan det ærede Medlem tvinge en Mand, der har 10,000 Rd. i sin Haand, til at gaa hen og laane dem ud i en fast Eiendom, ja, saa er det en ganske anden Ting,

saa kunne vi tale om, at vi have Magten, og at vi kunne forlange en Afgift til Statskassen osv., men har det ærede Medlem ikke dette i sin Magt, saa er det en næsten unyttig Tale at sige, at vi ville forbyde Folk det, thi de ville gjøre det uden at spørge os derom, og de kunne gjøre det uden at spørge os derom; idet Enhver vil anbringe sine Penge, hvor han finder det mest bekvemt og fordelagtigt at anbringe dem.

Th. Nielsen: Jeg opfattede den høitærede Minister, som om han ikke havde noget Absolut imod at vedtage Loven, hvis den kun kommer til at indeholde § 1, han vilde det nødtigt, og derfor vilde han lempe sig derhen, at de 10 Mar. bleve staaende. Jeg svarer dertil, at, naar man overhovedet vil slaa fast ad Lovgivningsveien, at Renten skal være fri om 10 Mar, saa har det ikke megen Betydning, om der staa 1871 istedetfor 1880; thi saa har Lovgivningsmagten i Virkeligheden opgivet Været i dette Stykke, og dette vil snart staa saa klart for den almindelige Bevidsthed, at jeg, naar man overhovedet vil give Rentefoden fri, finder, at man ligesaagodt kan gjøre det om 1, 2, eller 3 Mar som om 10 Mar. Den høitærede Minister betonedede gjentagne Gange, at Loven kunde omgaaes, men jeg siger dertil, at det dog har sin store Betydning, at der foreligger en saadan Lov, vedtagen af den lovgivende Forsamling; thi for enhver ærlig og ærefjær Mand vil det at gaa udenfor denne Grændse staa som et Lovbrud; ialfald vil det stille sig saaledes paa mange Steder for simple Folk eller de mindre Danneede, om jeg maaffe maa udtrykke mig saaledes, ja maaffe for Befolkningens store Flertal, og jeg tror, at dette er rigtigt. Den høitærede Minister sagde freindeles, at man ikke havde Ret i at sige, at man vilde befordre Uetsindighed ved at frigive Renten, men at man snarere vilde hjælpe til, at Folk derved bleve mere befindte, idet Folk ikke let vilde kjøbe Mere, end de kunde overkomme, og ikke lægge deres Planer efter en Rentefod paa 4 pCt. Jeg skal indrømme, at den høitærede Minister maaffe i enkelte Tilfælde har Ret heri, men for det Meste vil min Slut-